

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII W V LO

I. Cele oceniania

Ocenianie i sprawdzanie jest integralnym elementem procesu nauczania i powinno występować w różnych formach oraz we wszystkich jego etapach.

- Ocenie podlegają umiejętności i wiedza określone programem nauczania.
- Wykaz umiejętności i wiadomości przedstawiany jest uczniom na początku roku szkolnego poprzez omówienie.
- Uczeń winien starać się o systematyczne uzyskiwanie ocen w semestrze.
- Zapoznanie uczniów z ich osiągnięciami edukacyjnymi i postępami w nauce.
- Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczanie rodzicom, opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia

- Sprawdziany,
- Kartkówki,
- Wypowiedzi ucznia (odpowiedzi, aktywność),
- Prace domowe (ustne, pisemne),
- Prace długoterminowe (referaty, pomoce dydaktyczne),
- Konkursy przedmiotowe.

III. Kryteria wg których oceniane są poszczególne obszary aktywności

1. Sprawdziany i kartkówki:

Sprawdziany jedno- i wielostopniowe służą do sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów po opracowaniu danego działu geografii. Zadania w tych sprawdzianach zostały dobrane zgodnie z zaplanowanymi osiągnięciami ucznia zawartymi w programie nauczania. Dysponując planem każdego sprawdzianu, nauczyciel otrzymuje informacje o tym, co uczeń już wie i czego jeszcze nie umie. Sprawdziany wielostopniowe przeprowadzane są w wersjach A i B. W zależności od liczby poprawnych odpowiedzi uczeń otrzymuje odpowiedni stopień.

Kartkówki - (10 - 15 minutowe) obejmują materiał z trzech lub dwóch ostatnich lekcji. Ocena z kartkówki traktowana jest jak ocena z odpowiedzi ustnej, gdyż daje dowód przygotowania się ucznia z 3 ostatnich tematów lekcyjnych.

Jeden raz w semestrze – p. podstawowy, dwa razy w semestrze – p. rozszerzony, uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny.

Nie można zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, sprawdzianu lub zapowiedzianej „kartkówki”.

2. Wypowiedzi ustne:

Wypowiedzi ustne oceniane są pod względem rzeczowości, stosowania języka geograficznego, umiejętności formułowania dłuższej wypowiedzi. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.

Przy odpowiedzi ustnej ocenie podlegają:

- poziom merytoryczny (umiejętność doboru i zakres treści, wyjaśnianie zjawisk i procesów, poprawne stosowanie terminów i nazw geograficznych),
- poprawność stylistyczna, kultura wypowiedzi

3. Prace domowe:

Prace domowe mogą być: indywidualne krótkoterminowe z lekcji na lekcję (wykonywanie samodzielnie zadań i ćwiczeń) lub długoterminowe (np. referat, opracowanie zagadnienia, wykonanie pomocy dydaktycznej, projektu itp).

4. Aktywność ucznia to aktywność na lekcji w postaci:

- zaangażowania w pracę na lekcji (lub jego brak);
- udziału w dyskusji;
- wypowiedzi w trakcie rozwiązywania nowych problemów;
- eksperymentowania w toku lekcji, pomysłu, inicjatywy
- rozwiązanie typowego zadania domowego,
- rozwiązanie zadania domowego „dla chętnych”,
- wyszukanie i zaprezentowanie informacji zdobytych z różnych źródeł np. Internetu, encyklopedii multimedialnej,
- przygotowanie krzyżówki lub innego ciekawego zadania jako formy przerwy śródlekcyjnej,

Szczególą formą aktywności są też referaty lub prace semestralne. Referaty niesamodzielne oraz bez podania źródeł nie będą sprawdzane, a w przypadku skopiowania cudzej pracy uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.

5. Konkursy przedmiotowe - oceniane jest miejsce, które osiągnął uczeń oraz jego praca włożona w przygotowanie się do udziału w konkursie.

IV. Zasady oceniania

- Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian powinien go napisać w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły.
- Sprawdziany są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej. Obejmuje określony przez nauczyciela zakres materiału i poprzedzone są lekcją powtórzeniową.
- Stopień ze sprawdzianu uczeń może poprawić. Poprawa odbywa się w ciągu jednego tygodnia od rozdania prac i tylko jeden raz w formie określonej przez nauczyciela. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może poprawić oceny w tym terminie, nauczyciel na prośbę ucznia, może ustalić nowy termin poprawy oceny.
- Ocenę pozytywną za sprawdzian wystawia się tylko za pracę samodzielną (bez tzw. ściągania).
- Kartkówki z trzech ostatnich lekcji mogą być niezapowiadane.
- Uczniowie nieobecni na kartkówce mogą pisać ją za zgodą nauczyciela w najbliższym terminie.
- Stopień uzyskany podczas poprawiania oceny wpisuje się do dziennika za oceną uzyskaną poprzednio.
- Jeżeli uczeń podczas poprawy uzyskał stopień wyższy, poprzedni stopień wykorzystywany jest tylko do oceny systematyczności pracy ucznia.
- Oceny z prac pisemnych mają decydujące znaczenie przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej.

- W przypadku 5-dniowej i dłuższej absencji chorobowej ucznia nauczyciel ma obowiązek umożliwić uczniowi uzupełnienie wiadomości i umiejętności w ciągu tygodnia i wstrzymać się od oceniania ucznia w tym okresie.
- Udział z powodzeniem w olimpiadach i konkursach to podstawa do oceny celującej.
- Uczeń prowadzi zeszyt przedmiotowy, w którym zapisuje własne rozwiązania zadań. Ich samodzielność może być sprawdzona i oceniona przez nauczyciela. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. Uczeń w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić.
- W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
- Nauczyciel jest obowiązany na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzone zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiają sprostanie tym wymaganiom.
- Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia itd.) stosuje się następujące zasady:
  - a) uczniowie mogą stosować pismo drukowane, zwiększające czytelność zapisu,
  - b) na sprawdzianach nauczyciel może zmniejszyć ilość zadań lub (jeżeli to możliwe) wydłużyć czas pracy,
  - c) pkt. b) nie obowiązuje wtedy gdy sprawdzian opiera się na zadaniach testowych (wyboru, zdań niedokończonych itp.),
  - d) pisemne sprawdziany oceniane są za treść merytoryczną (na ocenę nie ma wpływu estetyka zapisu, interpunkcja czy ortografia),
  - e) jeśli uczeń wyraża taką wolę, przy wykonaniu operacji wymagających wielokrotnych przekształceń należy umożliwić uczniowi ustne skomentowanie wykonanych działań.
- Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia prac pisemnych w ciągu dwóch tygodni, poinformowania uczniów o ocenie oraz pokazania prac uczniom, omówienia ich i ustalenia sposobu dokonania poprawy błędów.
- Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne wystawiane są z ocen cząstkowych. Oceny te nie są średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
- Ocena roczna jest oceną podsumowującą osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym.

V. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Ocenie podlegają :

1. **Wiadomości** z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej zgodnie z pierwszym standardem wymagań egzaminacyjnych

- a) znajomość faktów
- b) rozumienie i stosowanie pojęć
- c) znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii
- d) przedstawienie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów

2. **Umiejętności** przedmiotowe z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej zgodnie z drugim i trzecim standardem wymagań egzaminacyjnych

- a) posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, rocznikami statystycznymi, schematami i zestawieniami tabelarycznymi, diagramami itp.),
- b) pozyskiwanie, wykorzystywanie i przetwarzanie informacji,
- c) interpretacja i rozumienie tekstów geograficznych,
- d) analiza i interpretacja wyników obserwacji i doświadczeń geograficznych,

- e) analiza map o różnej treści,
- f) zastosowanie informacji geograficznych w celu rozwiązywania zadań praktycznych i problemów życia codziennego,
- g) umiejętne wyszukiwanie i interpretacja danych statystycznych,
- h) selekcjonowanie, porównywanie, grupowanie informacji według określonych kryteriów,
- i) ocenianie i rozumienie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych,
- j) interpretacja, analiza i ocena poznanych związków przyczynowo-skutkowych (człowiek - przyroda - gospodarka).

Ocena celująca

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych lub olimpiadach pokrewnych,
- posiada wiedzę na wysokim poziomie, w szczególności z uwzględnieniem problemów globalnych.

Ocena bardzo dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz potrafi:
- sprawnie poruszać się w tematyce geograficznej,
- samodzielnie rozwiązywać problemy,
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych,
- posługiwać się poprawnie terminologią geograficzną,
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności,
- przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo-skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje.

Ocena dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania a także potrafi:
- samodzielnie wyjaśniać typowe zależności,
- posługiwać się terminologią geograficzną z nielicznymi potknięciami i błędami,
- sprawnie rozwiązywać zadania geograficzne,
- przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie,
- w oparciu o dane liczbowe sporządzić diagramy, wykresy, kartodiagramy itp.

Ocena dostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- wykazanie się znajomością i rozumieniem pojęć i terminów geograficznych stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych,
- wykonywanie prostych obliczeń geograficznych,
- wskazywanie elementarnych związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- samodzielne rozwiązywanie elementarnych zadań geograficznych.

Ocena dopuszczająca

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności,
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- wskazać elementarne związki pomiędzy składnikami środowiska geograficznego.

Ocena niedostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań,
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Procentowa ocena prac pisemnych:

100% - 99% - cel.

98% - 91% - bdb

90% - 76% - db

75% - 51% - dst

50% - 35% - dop

34% - 0 - ndst

Po każdym roku szkolnym zasady oceniania przedmiotowego z geografii podlegają ewaluacji.

Wszystkie, niewymienione w przedmiotowych zasadach oceniania sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów regulują zasady zawarte w Statucie ZSO nr 1 V Liceum Ogólnokształcącego - Wewnętrzne Ocenianie.

Nauczyciel geografii:

Anna Piękoś

V LO